

Пісні, романси та балади

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

УДК 784.4
ББК 85.942
П 34

П 34 **Пісні, романси та балади** : / упоряд. Л.Я. Романчук. —
Тернопіль : Навчальна книга — Богдан, 2021. — 112 с.

978-966-10-7724-8

У збірці впорядковано романси, ліричні пісні, танго, балади, наспівані Лідією Романчук. Збірка рекомендована керівникам колективів, солістам, учням, студентам, широкому колу шанувальників української ліричної пісні.

УДК 784.4
ББК 85.942

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

978-966-10-7724-8

© Навчальна книга — Богдан,
майнові права, 2021

Бабусині пісні

Якщо серед розмаїття книжкового краму вам впало в око саме це видання, то ви — людина, небайдужа до української пісні. Припускаю, ви — студент, який вивчає народну творчість, а можливо, зрілий народознавець, який намагається віднайти незнані досі пісенні перлини. Може, ви керуєте самодіяльним чи професійним колективом і працюєте над поповненням репертуару або просто хочете знати більше народних пісень. У будь-якому випадку, ви не помилились.

Пісні «у стилі ретро», запропоновані у збірці «Пісні, романси та балади», молодими співали наші бабусі, збираючись на вечірки. Упорядниця пісенника — Лідія Романчук, уродженка Дерманя, що на Рівненщині, змалку відчула мелодику пісень волинського краю. У сталінських таборах, як уміла, керувала аматорським хором, у якому співали молоді бранки. У ті страшні часи пісня рятувала від відчаю у тюрмах і таборах, єднала з рідною землею у неволі, давала силу вижити у засланні. Снагою свого унікального мелосу Україна живила дух незліченних каторжних колон, тримала своїх дітей по цей бік грані смерті, підносила на високу ноту непокори і спротиву злу й насильству. Пісня — генетичний код нації та мови, і це його передавали матері немовлятам у колискових, ним прощалися і присягалися. Чи ж дивно, що пісню берегли, виносили з пекла у пам'яті — єдине, чого несила забрати під час обшуку.

Кожну пісню пані Ліда пронесла у серці крізь часи тоталізму, коли чимало пісень належали до заборонених, але й дозволена народна пісня мала певний «ліміт». Усе своє життя пісні злітали до небайдужої душі звідусіль: тексти записувала, мелодії наспівувала, щоб не забути. Настав час передати людям накопичені скарби. Нещодавно світ побачила збірка «Повстанські сурми», в якій упорядниця вмістила пісні героїчної доби борні, перемог і поразок.

І ось — нова збірка, пісні серця, юності, кохання. Тепер важко сказати, яка з цих пісень старовинна, а яка написана у ХХ столітті. Історія рідко зберігає імена авторів музики і слів. У пісеннику чимало народних варіантів авторських текстів. Так, скажімо, Лідія Романчук записала народний переспів романсу «Колір чорний»,

слова якого належать Степану Руданському. У збірці також уміщено варіант тексту відомої пісні Левка Лепкого «Прощаюсь, ангеле, з тобою», пісню Сидора Воробкевича «Заграй ми, цигане старий», модифікації популярних українських пісень «Хлопці-риболовці» та «Бабусю рідненька».

Пісню, яка дає початок збірці, упорядниця недаремно обрала романс «В чарах кохання». Надто близький пані Лідії образ вільнолюбної дівчини з палким серцем:

Поки горять мої полум'ям груди,
Дайте-бо жить мені, трохи пожить.

Загалом перший розділ пісенника містить 27 романсів і ліричних пісень, яких українці співали у родинному колі, на вечорах, де збиралися любителі співу.

Друга частина репрезентує рідкісні пісні у жанрі «танго». Українське танго пом'якшує ритм аргентинського танцю і нагадує радше ліричну пісню. До них «проситься» супровід неодмінно живих, акустичних інструментів. Поруч зі знаменитим «О, соловію» у цьому розділі ви знайдете невідомі широкому загалу танго «Осінь», «Була весна», «Будь здорова».

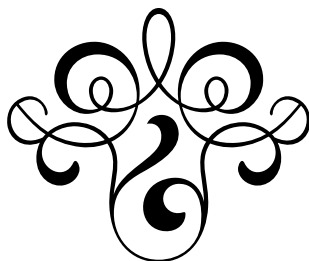
Балади, які складають третій розділ збірки, — особливий і нечисленний жанр української пісні. У народному переспіві вірша Олександра Олеся «Нічна розмова» відчуєте сум нерозділеного кохання, у баладах «Рибалка молоденький» і «Шуміли верби» — трагедію безвиході.

Пісні інших жанрів вміщено у четвертому розділі. Тут Лідія Романчук упорядкувала маловідомі жартівливі, емігрантські, інші пісні, які збирала протягом життя.

Пісенник стане у нагоді аматорським та професійним колективам і солістам, згодиться для домашнього музикування. Твори можна виконувати із супроводом і без нього, аранжувати на свій смак. Упорядниця залишає на розсуд інтерпретатора темп, агогіку, нюанси. Можливо, саме ви зробите популярною бодай одну із незнаних досі пісень, записаних від Лідії Романчук — учасниці визвольних змагань, бранки сталінських таборів, яка завжди залишалася жінкою зі співочою душею. Пісня продовжила їй життя, то ж дайте цим пісням щасливу долю.

*Наталка Колтун,
журналіст*

**Романси
та ліричні пісні**

Кінець безкоштовного уривку.
Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію
КНИГИ.